

HOUTFESTIVAL 19 JUNI 2016

HOUTNACHT 18 JUNI 2016

PARK HAARLEMMERHOUT

1. Inleiding

Stichting Multiplex vraagt subsidie aan voor de 31^e editie van het Houtfestival op 19 juni 2016 in stadspark Haarlemmerhout te Haarlem, met als motto Vrijheid van Expressie. In zoveel mogelijk opzichten willen we dat motto gestalte geven. Niet alleen door het bieden van een podium aan artiesten, maar ook door het festivalterrein zo open mogelijk te houden, het liefst zonder omheining en controle, zoals de afgelopen dertig jaar zonder problemen het geval is geweest, en een programma dat ook inspireert om zelf aan de slag te gaan. Daarmee creëert Stichting Multiplex een vrijplaats voor (muzikale) verhalen die ons inspireren, stimuleren en verrijken.

2. Samenvatting

Het Houtfestival heeft in de loop der jaren een sterke reputatie opgebouwd als gratis toegankelijk, relatief kleinschalig en laagdrempelig openluchtfestival in Haarlem met een sterke mondiale component in de programmering en een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand programma, zowel voor ontwikkelde cultuurgenieters als jonge stedelijke alleseters en gezinnen met kinderen. Het trekt een zeer divers publiek van gemiddeld zo'n 20.000 bezoekers, mede afhankelijk van de weersomstandigheden.

Het Houtfestival streeft artistiek inhoudelijk een landelijke uitstraling na middels een gedurfde prikkelende en onderscheidende muziekprogrammering. Het wordt vaak beschouwd als een wereldmuziekfestival maar het biedt veel meer, waaronder avontuurlijke, eigenzinnige (cross-over)muziek, een uitgebreid kinder-/familieprogramma in de Familietent en een variatie aan disciplines in de veldprogrammering. Doelstelling is om het publiek kennis te laten maken met hoogwaardige podiumkunsten en cultuuruitingen, die zelden tot nooit bij de reguliere podia en festivals, of op radio en tv te zien en te beleven zijn. Daarnaast is de randprogrammering met talentontwikkeling (vooral gericht op jongeren) en verdieping een wezenlijk onderdeel van het programma.

De 31e editie van het Houtfestival vindt plaats op zondag 19 juni 2016. Op de voorafgaande zaterdag 18 juni vindt de Houtnacht plaats, een bescheiden opmaat met lokale alternatieve en avontuurlijk popbandjes. Zo maken ook jongeren kennis met het festival, waardoor ze gemakkelijker op de zondag een kijkje zullen nemen met voor hen nieuwe muziek.

3. Samenwerkingsverbanden

Het Houtfestival stelt zich ten doel om in het lokale culturele veld een lans te breken voor bijzondere podiumkunst en daarmee het draagvlak hiervoor te vergroten, zodat ook op de reguliere podia in de regio meer en vaker andere genres dan de gebruikelijke aan bod zullen komen en talenten in het veld een kans krijgen zich in deze richting te ontwikkelen. Zo is er samenwerking met het Patronaat met betrekking tot inhoudelijke kennisuitwisseling en publiciteit.

Met City Marketing Haarlem, HLRM Haarlemse Stadsglossy, Radio Haarlem 105 en de Stadsbibliotheek (vijf vestigingen) wordt samengewerkt op het gebied van publiciteit.

Concrete samenwerking met Patronaat voor de zaterdagavond en met muziekschool HART staan voor editie 2016 op een laag pitje vanwege financiële en organisatorische omstandigheden bij deze beide organisaties; de wens voor een intensieve samenwerking op langere termijn blijft bestaan en krijgt hopelijk

bij een toekomstige festivaleditie weer zijn beslag.

2. Programmeringsprofiel

2.1 Missie en artistieke visie

De artistieke visie, publiekvisie en de opzet van het Houtfestival blijft het komende jaar grotendeels hetzelfde, met als doel om een podium bieden aan weinig bekende maar hoogwaardige, avontuurlijke kunst en cultuur met een 'mondiale component', en het zo toegankelijk mogelijk maken hiervan aan een zo breed mogelijk publiek om bij te dragen aan een veranderende beeldvorming hiervan. Tevens blijft het een platform voor talentontwikkeling en samenwerking in Haarlem en brede regio.

De diversiteit in de bevolkingssamenstelling in Nederland is nauwelijks weerspiegeld in het podiumaanbod van reguliere podia en festivals. Inmiddels zijn belangrijke podia als Tropentheater en De Regentes verdwenen, en de enorme aanwas van nieuwe festivals zoekt het met name in de pop/rock en dance-hoek. Het belang van een festival als het Houtfestival is dus alleen maar groter geworden.

De erkenning van de kracht van deze artistieke visie is bevestigd met de officiële toelating in oktober 2015 van het Houtfestival tot het European Forum of Worldwide Music Festivals (EFWMF): <http://www.efwmf.org/>. Dit is een organisatie waarvan, in tegenstelling tot de naam doet vermoeden, niet alleen andere Europese wereldmuziekfestivals lid zijn, maar ook wereldmuziekfestivals wereldwijd. Lidmaatschap verkrijgt je niet zomaar, daar dien je als festival een aanvraag voor te doen. De andere leden beslissen over de toelating op basis van je festivalprofiel (kwaliteit van de programmering, voldoende wereldmuziek, mate van professionaliteit). Dat het Houtfestival nu volwaardig lid is geeft nog maar eens extra aan dat het een kwalitatief goed festival is, zowel inhoudelijk als organisatorisch.

Erkenning van het belang van het Houtfestival komt ook van de media. Afgelopen jaar zijn alle concerten van het Houtpodium opgenomen door de Concertzender, en alle concerten van Podium Grenzeloos door VPRO Vrije Geluiden. Deze concerten worden later in het jaar uitgezonden en zijn bij beide zenders ook na uitzending nog te beluisteren.

Het Houtfestival blijft daarom steunen op twee belangrijke pijlers: avontuurlijke (wereld)muziek in al zijn breedte en de 'gekleurde' kinder/familieprogrammering. Het Houtfestival vindt het namelijk belangrijk dat ook jonge kinderen op een leuke en ongedwongen manier met andere culturen in aanraking komen. Het is immers het publiek en de bevolking van de toekomst. Deze verschillende pijlers vormen een mooie synergie met elkaar doordat het publiek beweegt tussen de verschillende podia. Of het nu gaat om rauwe improjazz, opzweepende Hongaarse muziek van jonge virtuozen, alternatieve underground, swingende salsa, woestijnblues en melancholieke Armeense duduk (programmering 2015); deze genres zijn normaliter niet in één middag op één locatie te horen behalve bij Houtfestival, waarbij er ook altijd wel een groep is die exclusief op het Houtfestival geprogrammeerd staat.

Het Houtfestival is een bewust gratis festival. Dat geeft de mogelijkheid tot avontuurlijker en meer experimentele programmering. Er hoeven immers geen dure headliners geboekt te worden om de kaartverkoop op gang te krijgen, waardoor er ruimte is voor goede maar weinig bekende groepen die in het reguliere circuit nauwelijks aan bod komen. Bovendien zijn er geen hoge hekken om het festivalterrein, security bij de ingangen, en kassablokken & -personeel (en dus extra geld en werk) nodig, wat drempelverlagend werkt en bijdraagt aan de ontspannen en vriendelijke sfeer van het festival, geroemd door zowel bezoekers als artiesten. Deze gratis entree en ontspannen sfeer is tevens een unieke selling point.

Samengevat worden de volgende programmacriteria gehanteerd om het concept te bewaken:

1. selectie op *kwaliteit en professionaliteit*. Een open deur wellicht, maar wie vaker festivals bezoekt ontkomt niet aan de indruk dat er soms andere factoren de overhand hebben.
2. zo *divers, afgewogen en avontuurlijk* mogelijk. Wat muziek betreft niet alleen in cultureel-geografische zin, maar ook in termen van dansmuziek/luistermuziek, van traditioneel tot hedendaags, van populair tot experimenteel.
3. Het zijn 'moeilijke' programma's waar men normaliter niet zo snel heen zou gaan (men kent het niet; de locatie is te hoogdrempelig; te duur) maar die op het Houtfestival een breed en groter publiek bereiken.

2.2 Ambities programmering en publieksontwikkeling

Het Houtfestival is één van de weinige gratis en daarmee laagdrempelige festivals voor een breed publiek om nog wereld- en andere avontuurlijke en soms kwetsbare muziek in al zijn facetten tegen te komen en heeft dus een belangrijke presentatie- en aanjaagfunctie in de culturele infrastructuur, niet enkel van Haarlem en omstreken, maar ook nationaal gezien. Zo speelde Jeri-Jeri uit Senegal in 2013 op het Houtfestival hun enige optreden in Nederland. Een klein jaar later kwam de groep weer op tournee en deed onder meer het Patronaat aan, omdat de directeur-programmeur zo enthousiast was over het optreden op het festival dat hij ze graag wilde boeken. Hetzelfde geldt voor de Koreaanse postrock-groep Jambinai van de editie 2014; deze stond vervolgens in december 2014 in het Patronaat.

Naast deze pioniers-ambitie wil het Houtfestival de komende jaren inzetten op meer verdieping. Meer context en daarmee meer kennis kan leiden tot een nog betere luisterervaring. Vandaar dat vanaf 2015 ingezet wordt op een klein, extra podium: de Mixed Media Lounge, een co-productie in samenwerking met Mixedworldmusic.com, met interviews van ervaren journalisten met festival-artiesten en korte akoestische optredens. Het geheel wordt audio en video opgenomen en met toestemming van de artiesten op social media, YouTube en diverse sites gezet, zodat de kennis permanent beschikbaar is en bovendien meer bekendheid geeft aan artiest en het festival zelf.

De afgelopen jaren heeft het Houtfestival meer bekendheid gekregen in de brede regio, waaronder Leiden en Amsterdam. Het 30-jarig jubileum in 2015 stond dan ook prominent vermeld op de uitagenda van IAmsterdam. Het heeft echter de ambitie om in het hele land meer bekend te worden om zijn brede avontuurlijke programmering. Een klein maar belangrijk festival voor 'rafelrand'-muziek dat zowel bovenregionaal als landelijk publiek trekt. Publiek dat nieuwsgierig van aard is, dat in potentie muzikaal omnivoor is. Dat terugkomt bij iedere editie, gewoon, omdat er altijd mooie, verrassende acts te vinden zijn.

Verder streeft het Houtfestival ernaar een kwaliteitsfestival in al zijn facetten te zijn, waar men niet enkel heen komt vanwege de relaxte sfeer en goede programmering, maar ook vanwege bijvoorbeeld de uitstekende catering (denk aan duurzaam, biologisch).

Een andere ambitie is de structurelere en meer bestendige samenwerking met Haarlemse instellingen. Met Kalebas en Reggae Movement is dit inmiddels een feit; met muziekschool HART zijn er vergaande plannen, die de komende jaren zijn beslag zullen krijgen. Patronaat Om meer contact en voeling te houden met de creatieve industrie in Haarlem voor het opdoen van inspiratie en ideeën is het kantoor van het Houtfestival inmiddels verhuisd naar De Greiner.

2.3 Ambities publieksbereik

De programmeringsambities geven een goed beeld van de bijzondere en onderscheidende opzet van het Houtfestival. Zoals blijkt uit een eerder publieksonderzoek spreekt het festival een brede doelgroep aan: 20% 'jong volwassenen tussen de 20 en 30 jaar, zonder kinderen'; deze groep komt af op de ongedwongen

en open sfeer, en goede muziek.

De grootste groep, 51% is de 'gehuwden/samenwonenden/alleenstaanden tussen de 30 en 50 jaar met kinderen in de leeftijd tot 12 jaar', die vooral voor kinder-/jeugdprogramma komen (51%). Deze waardeert de open sfeer en de totaalbeleving (kinderactiviteiten en -theater, culinaire markt, muziek) wat zich uit in o.a. een gemiddelde bezoekduur van 3 tot 5 uur. Het is vooral deze groep die op spontane wijze ook kennis maakt met de (wereld)muziek op andere podia. De groep allochtonen bedroeg in 2012 10%. Ter vergelijking: nog geen 4% van de bezoekers van reguliere theaters, podia en concertzalen is allochtoon. Het aantal 'bovenregionale bezoekers' telt 12% uit de nabije regio (12%) en 13% uit de rest van Noord-Holland (13%).

Hoe plat het ook klinkt, de hoeveelheid bezoekers is bij een gratis buitenfestival vooral afhankelijk van één ding: het weer. Dat valt niet te organiseren. Dat neemt niet weg dat er gestreefd wordt naar een continue verbreding van de doelgroepen. De ambities vertalen zich in:

1. meer bovenregionaal en landelijk publiek trekken (van nu 25% naar 30%). Dit gebeurt vooral door het festival inhoudelijk neer te zetten en mee te laten liften op de publiciteitskanalen van - inhoudelijke en publicitaire - landelijke samenwerkingspartners zoals Radio 6, Concertzender, Mixedwordmusic.com.
2. het aandeel 'jonge volwassenen van 20-30 jaar zonder kinderen' verhogen van 20% naar 30%, mede door de social media meer en beter in te zetten, en door de opmaat met popmuziek in de Houtnacht op de zaterdag.

Er zijn ook publieksambities op de langere termijn. Zo werkt het Houtfestival sinds twee jaar samen met De Concertzender. Deze neemt de concerten op het hoofdpodium op. VPRO Vrije Geluiden neemt sinds vorig jaar de concerten in de Grenzeloos-tent op. Met beiden wordt de samenwerking voortgezet. Met de uitzendingen van deze concerten op de Concertzender en Radio 6, en de beschikbaarheid van deze uitzendingen op internet reiken de optredens van het Houtfestival veel verder dan Haarlem alleen. Met de introductie van de Mixed Media Lounge zal het Houtfestival nog meer aandacht genereren, met name in de wereldmuziekhoeke, zowel nationaal als internationaal.

Verder zijn er contacten met Zoomin TV, de grootste Europese aanbieder van videonieuws op het internet. Het idee is om het festival als geheel te filmen, inclusief korte interviews met internationale artiesten. Op dit moment is Zoomin-TV bezig met het opzetten van een cultureel videokanaal op internet, waarvoor het Houtfestival interessante content kan bieden. De gesprekken zijn gaande.

2.4 Voorlopig programma 2016

Voor de editie 2016 is er een voorlopig programma samengesteld. Met de nadruk op voorlopig, want voor de programmering van professionele, buitenlandse bands is het festival immers voor het grootste deel afhankelijk van (buitenlandse) impresariaten. Daarnaast wordt er ruimte open gehouden voor actueel aanbod.

De professionele muziek wordt gepresenteerd op twee podia, het Houtpodium (hoofdpodium) en de Grenzeloostent. Daarnaast is er ieder jaar ook nog plek voor minimaal één bijzondere muzikale 'veldact'. Dit alles wordt geboekt door de voormalig muziekprogrammeur van het Tropentheater, waardoor deels de kennis en de erfenis van het Tropentheater wordt geborgd. Het derde muziekpodium is het Talentenpodium, waarop lokaal talent (amateurs, semi-professioneel) in samenwerking met lokale organisaties (o.a. HART, De Wereldmuziekschool, de Reggae Movement, en dit jaar ook met De Verhalenmakers, vluchtelingenwerk Haarlem en De Wereldkeuken) de mogelijkheid zich hier te presenteren. Ten slotte is er ook nog een vierde podium: de Familientent, alwaar de kinder-/familieprogramma's plaatsvinden. Dit is een professioneel en uitgebreid programma van hoge kwaliteit, met theater en muziek met een flinke niet-westerse component. Dit programma is een volwaardig onderdeel van het Houtfestival en zeer in trek bij families. Sinds 2011 is programmering van deze tent in handen van Mister Anansi, Wijnand Stomp, zelf ook een begenadigd theatermaker en verhalenverteller en woonachtig in Haarlem.

Het Houtfestival vindt plaats op zondag 19 juni 2016. Voor de 2016-editie is er een voorlopig programma samengesteld. Met de nadruk op voorlopig, want afhankelijk van de beschikbaarheid en onder voorbehoud van financiering; daarnaast wordt er ruimte open gehouden voor actueel aanbod.

De professionele muziek wordt gepresenteerd op drie podia, het Houtpodium (hoofdpodium), de Grenzeloostent en de vorig jaar gestarte samenwerking met MixedWorldMusic. De laatste zet in op verdieping van het programma met de zogenaamde Mixed Media Lounge, in samenwerking met de professionele journalisten van de site www.mixedworldmusic.com met meer context over de muziek en de uitvoerende artiesten. De eerste editie van 2015 vond plaats in een oude Amerikaanse schoolbus en was een groot succes, zowel voor publiek als artiesten, vandaar dat dit komende editie wordt voortgezet.

Het vierde podium is het Talentenpodium, waarop lokaal talent (amateurs, semi-professioneel) in samenwerking met lokale organisaties (o.a. Hart, De Wereldmuziekschool, de Reggae Movement) de mogelijkheid zich hier te presenteren. Tenslotte is er ook nog een vijfde podium: de Familietent, alwaar de kinder-/familieprogramma's plaatsvinden. Dit is een professioneel en uitgebreid programma van hoge kwaliteit, met theater en muziek met een flinke niet-westerse component. Dit programma is een volwaardig onderdeel van het Houtfestival en zeer in trek bij families. Sinds 2011 is programmering van deze tent in handen van Mister Anansi, Wijnand Stomp, zelf ook een begenadigd theatermaker en verhalenverteller en woonachtig in Haarlem. Verder zijn er gedurende dag nog allerlei veldacts als randprogrammering, van amateur tot professioneel, en variërend van beeldende kunst-installaties tot Chinese drakendans-demonstraties. Inderdaad, alles met een mondiale component.

Idealiter, dus als alles (ook financieel) meezit, ziet het programma er op zondag 19 juni 2016 als volgt uit:

Houtpodium

Het Houtpodium is het hoofdpodium alwaar de meer populaire, makkelijker toegankelijke en dansbare muziek wordt gepresenteerd.

Orkesta Mendoza Indie mambo', zo noemt frontman Sergio Mendoza (op toetsen/accordeon/gitaar van de Mexicaans/Amerikaanse band Calexico en producer van hun laatste cd) zijn aanstekelijke en zomerse mix van mambo, filmmuziek, ranchera, surf, mariachi, cumbia, rock en jazz. De muziek van Orkesta Mendoza past het ene moment prima in een klassieke western, dan weer als soundtrack bij een Quentin Tarantino-film. De band begon in 2009 als een one-off hommage aan de Cubaanse mambo-legende Perez Prado, maar het bleek veel te leuk om te stoppen!

Mendoza arrangeert en orkestreert de muziek van achter zijn gitaar en toetsen, bijgestaan op lapsteel slidegitaar, percussie, drums, koper, accordeon en het vlugge voetenwerk van de charismatische zanger/'tapdanser' Salvador Duran.

Timbazo is een uit Nederland afkomstige salsaband rond latin-jazz percussionist Nils Fischer. Het is een van de beste groepen in Nederland en wordt ook in het buitenland hoog aangeschreven. Begin 2015 verscheen hun meest recente CD die zowel in Nederland als daarbuiten juichende kritieken ontving. De muziek is niet alleen energieke, krachtige salsa, maar bevat uiteraard ook veel invloeden uit de jazz en andere Latijnsamerikaanse muziekstijlen. Deze groep zal niet alleen een trekker zijn voor mensen uit het salsa/latin dans-circuit, waarvan er behoorlijk wat zijn in Haarlem, maar verder ook een heel breed publiek aanspreken, van jong tot oud, zoals de vele ouders met kinderen die op het festival rond lopen.

Ook woonachtig in Nederland zijn de jonge honden van **Tabanka**. Deze groep speelt zwepende dansmuziek uit Kaapverdië, vooral funana, en bestaat uit Rotterdamse Kaapverdianen. Het is zeer toegankelijke, feestelijke en opzwevende muziek die nu op begint te komen in de underground-zalen zoals OCCII in Amsterdam en Worm en Roodkapje in Rotterdam, maar typisch een heel breed publiek kan aanspreken, van jong tot oud, van pop tot world, wit en zwart.

Als vierde act wordt gedacht aan de Bulgaarse groep **Oratnitza**, die Balkan en zigeuner-ritmes combineert met een pompende bassound op didgeridoo en schuifdidgeridoo. Op het eerste gezicht een absurde combinatie, maar live werkt het erg goed. Een bijzondere, geheel nieuwe Balkan-sound dus, die de definitie van deze muziek weer wat oprekt. De band speelde in 2015 op Eurosonic in Groningen en kreeg, ondanks

het slechte geluid, het veelal jonge pop/rock/indie-publiek toch flink aan het dansen. Het geeft dan ook direct de doelgroep aan, hoewel een ouder publiek en mensen die van Oost-Europese muziek houden hier natuurlijk ook toe behoren. Alleen dogmatische puristen zullen zich waarschijnlijk hier van afkeren.

Podium Grenzeloos

Op het Grenzeloos podium staan de bijzondere optredens: zowel traditionele wereldmuziek als de meer experimentele concerten en cross-overs. Dit podium trekt echt een apart, vast publiek van muziek-omnivoren, dat nieuwsgierig is en verrast wil worden. Op dit podium zijn vier optredens gepland.

Allereerst **Ngo Hong Quang**, een virtuoze multi-instrumentalist uit Vietnam. Naast zang, percussie en mondharp speelt hij ook kenmerkende Vietnamese instrumenten als de dan bau (1-snarig instrument) en de dan tre (soort mondboog). Hij studeerde compositie aan het Conservatorium in Amsterdam en woont sinds kort in Nederland. Zijn traditionele muziek spreekt zeker het wereldmuziek- en waarschijnlijk ook het jazzpubliek aan. Maar tijdens zijn optreden in De Nobel in Leiden tijdens de AA Nights bleken ook heel veel jonger mensen uit het alternatieve circuit geboeid te worden door zijn prachtige en intrigerende muziek.

Het Brits-Nederlandse **Conjunto Papa Upa** creëert een geheel eigen geluid: Venezolaanse polyritmische grooves worden gekoppeld aan zestiger jaren surf, rock, samba en guaguancó. Het lo-fi gitaargeluid, de psychedelische orgeltjes, de vervormde vocalen en de manier van uitversterken doen qua gevoel sterk denken aan de experimentele jaren zeventig. Het resultaat lijkt een soort rauwe latin surf-garage die kenmerken heeft van cumbia en salsa, maar met een meer Afrikaanse touch.

Artistiek verantwoordelijke is Alex Figueira, die ook deel uitmaakt van de band Fumaça Preta en de man is achter ondermeer het label Music With Soul en het merk Vintage Voodoo. Conjunto Papa Upa bracht afgelopen juni hun tweede single, El Jalabolismo/Apriétalo, uit op Music With Soul.

Pixvae is een ongebruikelijke band met musici uit Colombia en Frankrijk en is de vrucht van de kruising van warme melodieën en de ambivalente ritmes van Zuid-Colombiaanse Pacific met psycho-Prullenbak-rock: een repertoire dat de ingewanden opschudt en de verbeelding aanjaagt.

Het **Ghjini Ensemble** is een nieuwe groep Albanese zangers en muzikanten, opgericht door de professionele musici van de Gjini familie. De groep zingt iso-polyfonie (a capella) en speelt ook traditionele muziek uit het zuiden van Albanië.

Mixed Media Lounge

Meer context kan zeker voor de traditionele muziekstijlen de luisteraar meer houvast en achtergrondkennis bieden en de luisterbeleving verhogen. Met dit doel voor ogen is het Houtfestival dan ook vorig jaar de samenwerking aangegaan met Mixedworldmusic.com, die al enkele jaren ervaring heeft met een dergelijke opzet op de Music Meeting in Nijmegen.

Op dit podium worden artiesten die optreden op het festival geïnterviewd door ervaren journalisten uit het wereldmuziek-veld. Daarnaast wordt de artiesten ook gevraagd twee nummers akoestisch te spelen in een bezetting van maximaal 3 personen. Het format is in grote lijnen als volgt: akoestisch nummer – interview door professionele journalist – akoestisch nummer ter afsluiting. Alles bij elkaar duurt dit zo'n 15 -20 minuten per artiest. Zoveel mogelijk vinden deze optredens vooraf aan het eigenlijke concert plaats, zodat de luisteraar de net vergaarde bagage kan meenemen naar het hoofd-optreden. Dit alles wordt opgenomen zowel audio als op film, zodat dit later, indien de artiest toestemming verleent, ook gedeeld kan worden op het internet. Er zullen zeker vier 'lounge-optredens' plaats vinden.

DJs/Silent Disco:

Afgelopen jaar vond er voor het eerst een Silent Disco plaats op Het Houtfestival. Dit jaar wordt een meer prominente plek ingeruimd met wat meer aankleding, zodat het gemakkelijker te vinden is voor publiek. In combinatie met de afsluitende DJ's trekt dit een behoorlijke grote groep jonger publiek van 20-35 jaar. In 2016 zal het Houtfestival afsluiten met DJ collectief Rebel Up, die zorgen voor Tropical dancefloor bliss met muziek uit alle windstreken: van traditioneel tot elektronisch.

Talentenpodium

Op het Talentenpodium krijgen talentvolle wereldmuziekgroepen uit Haarlem en regio de kans om te laten zien wat ze kunnen. Dit zijn meestal amateurgroepen. Hierbij wordt samengewerkt met lokale clubs zoals The Reggae Movement en Hart (Muziekschool). Hiervan zijn de namen nog niet bekend. Dergelijke groepen trekken vanzelfsprekend lokaal en regionaal publiek aan, niet alleen de achterbannen van de organisaties zelf, maar ook vrienden en bekenden. Voor 2016 gaat Stichting Multiplex bovendien op zoek naar muzikanten uit de vluchtelingen- en migrantengemeenschappen, om deze verborgen talenten een stem te geven en uitwisseling met lokale talenten mogelijk te maken. Om verschillende verbindingen in de programma's onderling te leggen zullen migrantenmuzikanten ook betrokken worden bij de programmering in de Kinder/familietent.

Veld/Culinaire Markt:

De Culinaire Markt is verplaatst naar de andere kant van het terrein, zodat de activiteiten ruimtelijk gezien beter in balans zijn. Ter opluistering van de Culinaire Markt worden dj's ingezet; voor 2016 zijn dat de dj's van Rebel Up, die een heel breed repertoire aan wereldmuziek draaien.

Kinder/familiefestival

Voor het HoutFestival 2016 is het thema 'Verhalen van verhalen'.

We hebben elkaars verhalen nodig om elkaar beter te begrijpen. Om ons aan elkaar te kunnen verbinden, zodat we geen domme dingen meer doen als oorlog voeren. 'Hoe meer culturen je kent, hoe meer je van een cultuur begrijpt, hoe rijker je bent.'

Voor het HoutFestival 2016 heeft Wijnand Stomp zich als theatermaker en programmeur laten inspireren door de vraag te stellen: 'Zijn vluchtelingen gelukzoekers of mensen die door de wind naar ons toe zijn geblazen.'

Nieuwe Nederlanders, nieuwe bewoners/gasten die ons land door omstandigheden hebben opgezocht, vertellen hun favoriete kinderverhalen, die worden opgetekend door mensen van het Haarlems schrijvers collectief De Verhalenmakers. Multiplex gaat hiervoor naast de samenwerking met dit collectief ook samenwerking aan met vluchtelingenwerk en De Wereldkeuken in Haarlem. Via de netwerken van de wereldkeuken en vluchtelingenwerk wordt daarnaast gezocht naar mogelijke muzikanten die zich willen verbinden aan het project (en die ook een plaats kunnen krijgen op het Talentenpodium).

Daarnaast benaderen wij professionele vertellers, muzikanten, dansers en andere theatermakers om deze kinderverhalen samen vorm te geven, visueel en muzikaal te ondersteunen en te presenteren op het festival. De tent waarin de presentaties plaatsvinden, symboliseert de tijdelijke en steeds wisselende locaties waar vluchtelingen en migranten mee geconfronteerd worden. Tegelijkertijd biedt de tent voor de jonge bezoekers ook een intieme en huiselijke omgeving, waardoor de kinderverhalen een vertrouwde context krijgen, al ligt hun oorsprong in andere continenten. De kinderen in het publiek krijgen zelf ook de kans om hun favoriete verhalen te vertellen. Door deze te koppelen aan de verhalen van de migranten ontdekken de kinderen de overeenkomsten tussen hun eigen leven in verhalen en dat van mensen van veraf. Dat verkleint de kloof tussen 'wij' en 'zij'; iedereen met wat voor afkomst dan ook beschikt over verhalen die iets zeggen over het leven met al zijn verlangens, obstakels en dromen.

Behalve met verhalen worden kinderen ook actief bij het festival betrokken. Kids Radio wordt voortgezet, niet alleen in samenwerking met Radio Haarlem 105, maar nu ook met De Kinderuniversiteit Haarlem, een stichting die talentvolle en leergierige kinderen stimuleert door het aanbieden van uitdagende, praktische lesprogramma's, in samenwerking met lokale scholen. Hierbij kunnen kinderen na een voortraject, de artiesten in de Familietent zelf na afloop van de voorstellingen interviewen, en dat werd rechtstreeks uitgezonden op de radio.

Sinds twee jaar sluiten de binnenruimte (Familietent) en buitenruimte (veldactiviteiten op Kinderterrein) meer op elkaar aan door thematische programmering en o.a. inzet van aansprekende installaties en samenwerking met lokale kunstenaars. Hierdoor komen de buitenruimte-activiteiten beter tot hun recht.

HOUTNACHT

De infrastructuur voor de zondag wordt vanouds op de zaterdag opgebouwd, en het ligt dus voor de hand om deze in te zetten voor extra programmering op de zaterdagavond. Nu Patronaat zich heeft teruggetrokken biedt het een kans voor Stichting Multiplex om in aanloop naar de zondag Haarlemse popbands te programmeren als een laagdrempelige inspiratiebron, ontmoetingsplek en platform voor talentontwikkeling en samenwerking op popgebied in Haarlem en regio; en bewust gratis wat ten goede komt aan de sfeer en uitstraling van het festival.

Programmering (onder voorbehoud)

Tent 1 Wereld x elektronica:

Débruit (BE)

Xavier Thomas aka Débruit is een internationale componist, producer, instrumentalist en performer bekend voor zijn avontuurlijke live optredens. Hij kruist futuristische wereldmuziek met opwindende beats en kleurrijke synths. Zijn unieke stijl was over de hele wereld te horen en zijn laatste album met de Soedanese zangeres AlSarah klom hoog in de top tien van de beste wereldmuziek albums van 2013.

Umoja(NL)

Umoja bestaat uit Sjef en Job uit Haarlem. Ze maken vrolijke deuntjes, met invloeden uit alle mogelijke soorten wereldmuziek uit Nigeria, Ghana, Mali, Peru, Brazilië, Argentinië, Zweden, Bahama's, Italië, Nieuw Zeeland, Colombia, Montenegro en Nederland.

Rebel Up! (NL/BE)

Het Belgisch-Nederlandse dj-collectief **Rebel Up!** specialiseert zich in niet-westerse dansmuziek, opgevoerd uit de wereldwijde ondergrond, maar deze keer met extra aandacht voor muziek uit West- en Oost-Afrika.

Egoless(Kroatië)

Egoless is een producer en dj uit Kroatië, een van de indrukwekkendste vertegenwoordigers van de nieuwe lichte elektronische musici afkomstig uit de Balkan. Zijn missie is om muziek te laten horen als een reis naar een plek waar je nog nooit geweest was.

Tent 2 Haarlems Talent

April Rose

Zangeres April Rose studeert pop en zang bij het conservatorium in Haarlem. In 2013 maakte ze haar tweede videoclip waarmee ze veel media aandacht kreeg van lokale kranten en radio.

In september 2014 trad ze voor het eerst op met haar eigen band en eigen geschreven nummers. Sindsdien stond ze o.a. in de finale van Gitaarlem met een eigen nummer 'Not Alone' wat speciaal voor Serious Request van 3FM is geschreven, in het voorprogramma van Stef Classens, op een heleboel podia voor 3FM Serious Request en in de halve finale van het Rabotheater Open Podium in Hengelo.

Wakepoint (winnaar Flinty's Trofee) is een punk/electronics band met leden uit Haarlem en Alkmaar. Met High NRG synthesizer partijen, drukke gitaren en een overstuurd charismatische frontman, weten ze eneroverende optredens te geven met hun eigen geschreven songs. Inspiraties: o.a. The Prodigy en Enter Shikari.

Mantra (finalist Rob Acda Award)

Mantra is een jonge alternatieve grunge band. Stevige gitaren, reverb, melodieën, en een rauwe zang staan centraal in de muziek. Ze staan bekend als dé aanstormende rocksensatie van Haarlem, en zetten vanaf het eerste nummer een sfeer neer waar het publiek niet omheen kan.

3. Positionering en inbedding in de omgeving; ondernemerschap

3.1 positie in Haarlem en omgeving

Het Houtfestival is goed geworteld in Haarlem. Een bewijs hiervoor zijn de ruim 150 vrijwilligers die meewerken aan het festival, in leeftijd variërend van 16 tot 63 jaar, vooral scholieren en studenten tussen 16 en 30 jaar. Zij fungeren behalve als vrijwilligers tevens als ambassadeurs voor het Festival in eigen kring.

Het Houtfestival is in Haarlem en wijde regio het enige platform dat een uitgebreid podiumkunstprogramma presenteert met een sterke mondiale, niet-westerse component en waar ook avontuurlijke muziek haar plaats vindt: de veelal experimentele, kwalitatief goede cross-overs van wereldmuziek met klassiek, jazz, modern gecomponeerde muziek en/of elektronica, waarin improvisatie niet wordt geschuwd.

Dit soort optredens is in Haarlem maar mondjesmaat te vinden in bijvoorbeeld het Patronaat, de Philharmonie, de Stadsschouwburg of tijdens de Koorbiënnale, en ook festivals als Bevrijdingspop en Beeckestijnpop bieden nauwelijks plek aan dit soort programma's. Alleen De Pletterij biedt dergelijke concerten sinds kort met enige regelmaat aan, echter voor een beperkt publiek.

Het Houtfestival is daarmee niet alleen onderscheidend qua aanbod, maar ook een aanvulling op het bestaande aanbod in Haarlem en regio. Het Houtfestival onderscheidt zich verder ook nog door een kwalitatief sterke 'gekleurde' kinder-programmering die appelleert aan de gehele familie. Ook hiervoor geldt dat dergelijke voorstellingen maar weinig plaats vinden in Haarlem en regio.

Deze onderscheidende programmering, gecombineerd met de gratis dus laagdrempelige toegang, zorgt er mede voor dat er een groot en breed publiek op het Houtfestival te vinden is. Zowel 'de Patronaatbezoeker' als 'de Philharmoniebezoeker', als mensen die überhaupt weinig te vinden zijn bij culturele instellingen, vinden er voorstellingen van hun gading. Het Houtfestival verbindt daardoor publiek van divers pluimage.

3.3 Positie nationaal & internationaal

Volgens het eerder aangehaalde rapport 'Klankrijk & Kansrijk: Wereldmuziek in Nederland' zijn er 45 wereldmuziekfestivals in Nederland. Maar dan telt men elk festival dat wel eens een wereldpopbandje programmeert. Uit het onderliggende stuk 'Wereldmuziek op de Podia en Festivals in Nederland' blijkt echter dat hiervan slechts 6 'multiculturele' festivals zijn. Het Houtfestival valt hierbij onder de noemer 'multicultureel wereldmuziekfestival'. Door de brede, niet alledaagse programmering en de grote nadruk op een sterk, serieus en professioneel kinder-/familieprogramma onderscheidt het Houtfestival zich echter van de andere vijf festivals. Qua visie en programmering komt de Music Meeting in Nijmegen nog het dichtste bij. Daar vormt het kinder-/familieprogramma echter echt een appendix. Festival Mundial (Tilburg) en Roots Open Air (Amsterdam) zijn totaal anders (vooral veel populaire, grote acts, meer 'worldbeat', cross-over en urban). Het Gipsyfestival (Tilburg) tenslotte richt zich alleen op zigeunermuziek. Het Houtfestival is daardoor een aanvulling op het reguliere aanbod in Nederland.

Ook voor in Nederland woonachtige muziekgroepen is het Houtfestival belangrijk. Het is al eerder gezegd, voor dergelijke (wereld)muziekgroepen wordt het aantal speelplekken niet alleen in Haarlem en regio, maar zelfs in Nederland en daarbuiten, steeds beperkter. Het Houtfestival is daarmee een belangrijk podium in de culturele infrastructuur van Nederland, vooral voor allerhande wereldmuziek- en cross-over bands, niet alleen uit Nederland, maar ook uit het buitenland. Hoewel het een bescheiden festival is heeft

het wel degelijk internationaal belang.

3.4 PR en marketing

De marketingdoelstellingen van het Houtfestival zijn:

1. realiseren bekendheid bij de genoemde bestaande en nieuwe doelgroepen, zowel in de regio Haarlem als daarbuiten
2. interesse wekken en festivalbezoek promoten bij genoemde doelgroepen
3. groeien tot 22.000 bezoekers, waarvan 30% bovenregionaal is, en het aandeel 'jong volwassenen 20-30 jaar zonder kinderen ook verhogen naar 30%

Het Houtfestival bedient een breed spectrum aan doelgroepen en de programmering ligt volledig in de lijn van de artistieke doelstellingen van het festival: het presenteren van de culturele rijkdom die de wereld (Nederland inclusief) te bieden heeft.

De centrale boodschap van de campagne is gestoeld op de volgende kernwoorden: beleving van kwaliteitspodiumkunsten en van (wereld)culturen, voor jong en oud, gratis buitenfestival, open en toegankelijk en met handvaten voor verdieping en participatie. Met de sterke programmeergroep van het Houtfestival is ook de positionering verstevigd en heeft het festival ook landelijk potentieel. Dat moet zijn weerslag vinden in vernieuwde vormgeving, de inzet en het effect van communicatiemix.

Middels een mix van bestaande en nieuwe communicatiemiddelen wordt gelijktijdig via verschillende kanalen een buzz op gang gebracht bij de verschillende genoemde doelgroepen, (boven)regionaal en landelijk:

FOCUS: E-marketing: juist ook digitale communicatie zorgt voor een bovenregionale bekendheid en kan zeer gericht op doelgroep worden ingezet. Bijvoorbeeld via de websites en e-nieuwsbrieven van reeds bestaande samenwerkingspartners als City Marketing Haarlem, Radio Haarlem 105, Mixed World Music, HART, InHolland, De Pletterij, Het Patronaat, Reggae Movement en potentiële samenwerkingspartners (de gesprekken worden momenteel gevoerd) als Philharmonie en Koorbiënnale. Ook in nieuwsbrieven van bevriende podia als Rasa te Utrecht en de X te Leiden wordt het Houtfestival aangekondigd. Tevens op uiteenlopende sites als uitmetdekids.nl, theagenda.nl, ahoradobrasil.nl, sjamaan.nl, noticias.nl, africanserver.nl en dergelijke.

FOCUS: Social Media: Facebook en Twitter zijn sinds 2012 actief ingezet om huidige en nieuwe doelgroepen aan het festival te binden. Dat dit goed werkt blijkt uit de cijfers: Twitter ging van 552 volgers in 2012 naar 942 nu. Facebook ging van 730 'likes' in 2012 naar 1961 in nu, ruim over de doelstelling van 1500. Vanzelfsprekend wordt hier een vervolg aan gegeven.

FOCUS: De website www.houtfestival.nl is de afgelopen jaren verbeterd, onder meer door hem tweetalig (Nederlands en Engels) te maken. De site fungeert als tweetalig en multimediaal informatiepunt, waarmee gecrosslinkt wordt met sites van partners en ook de websites van de artiesten zelf. Zo wordt de beleving van de muziek en het festival naar een hoger digitaal niveau getild en wordt een sterkere en specifieke online identiteit gecreëerd. De site wordt momenteel wederom aangepast, zodat deze voor de nieuwste ontwikkelingen geschikt is. Zo is het de bedoeling dat er een programma-app komt voor zowel Android als Apple-toestellen. Streven is om het aantal unieke bezoekers van 11.000 in 2012 te verhogen naar 13.500.

Promotiemateriaal: (programma) flyers en A2 posters, verspreid via o.a. de samenwerkingspartners, in Haarlem en omringende steden.

Buitenreclame: A0 posters, niet alleen in Haarlem, maar ook erbuiten, zoals in de buurgemeenten (Velsen, Bloemendaal, Heemstede en Aerdenhout). A2-posters op specifieke plekken in de Bollenstreek, Leiden en Amsterdam.

Public relations en publiciteit: naast gerichtheid op lokale geschreven pers en radio/tv, juist ook op landelijke media (zie hieronder). Vermeldingen in festivalladders, maar ook in passende, doelgroepgerichte landelijke media zoals een campagne via Mixedworldmusic.com, en info via relevante sites, blogs en papieren media. Denk daarbij aan tropicalidad.be, magazines als De Slagwerkkraan, Heaven, Jazzism, Gonzo Circus, Subbacultcha, blogs van freelance wereldmuziekjournalisten als Charlie Crooijmans (News and Noise), Pieter de Rooij (Tonal Ties) en Mattie Poels (Musicframes), de site van Arnold Bake (de vereniging voor etnomusicologie in Nederland), en de kanalen van World Music Forum NL.

De Concertzender en VPRO Vrije Geluiden hebben afgelopen jaar de concerten opgenomen. Deze opnames zijn niet alleen prachtig voor de naamsbekendheid van de groepen, het bewijst ook dat het Houtfestival kwalitatief interessante groepen op het festival neerzet. En door deze radio-uitzendingen bereikt het Houtfestival ook nog eens een veel groter publiek, waaronder wellicht potentieel nieuwe bezoekers.

3.5 Financiële partners

Het Houtfestival wordt gefinancierd uit verschillende stromen:

1. Subsidies van gemeentelijke / provinciale overheden

Het Houtfestival ontvangt al jaren een structurele subsidie van de gemeente Haarlem. Deze dient gedeeltelijk ter ondersteuning in de huisvestingslasten en administratieve kosten. Het overige deel is voor de organisatie van het festival in brede zin. Buiten deze structurele subsidie wordt elk jaar een subsidie aangevraagd bij het gemeentelijke Cultuurstimuleringsfonds.

2. Inkomsten uit het festival

Tot voor kort betroffen deze inkomsten alleen de bijdragen uit de verhuur van kramen voor de culinaire en curiosamarkt en inkomsten uit drankverkoop (bier, fris, wijn). Om meer eigen inkomsten te genereren zijn de afgelopen twee jaar enkele wijzigingen doorgevoerd. Koffie en thee worden nu ook zelf door het Houtfestival verkocht, zodat bij slecht weer de mindere opbrengsten van de alcoholische dranken enigszins gecompenseerd kunnen worden. Sinds de laatste editie krijgt het Houtfestival ook een percentage van de omzet van de eettentent op de Culinaire Markt. De eigen inkomsten uit het festival bedroegen in 2014 49% van de totale inkomsten.

3. Fondsen (nationaal en lokaal)

Ieder jaar wordt een groot aantal publieke en private fondsen, die zich richten op verschillende aspecten van cultuur, aangeschreven ter ondersteuning voor het festival.

4. Sponsoring

Er worden twee verschillende typen sponsoring door het bedrijfsleven onderscheiden. Het gedeelte dat aan sponsoring wordt binnengehaald als 'materiaalsponsor' is momenteel het grootst. Bedrijven ondersteunen het festival enerzijds door minder manuren in rekening te brengen. De brede inzet van vrijwilligers maakt dat bedrijven een kleiner eigen team naar het Houtfestival sturen. Anderzijds is er de ondersteuning in natura, zoals het lenen van bestelbussen. Door betrouwbare en langdurige samenwerking zijn er materiaalsponsors voor de meeste infrastructurele zaken zoals tenten, licht en geluid, podia, rijplaten, stroom.

Het andere type sponsoring is het resultaat van lobbywerk bij commerciële organisaties met als doel een geldelijke bedragen te ontvangen in ruil voor een door ons te leveren dienst. Dit blijft moeilijk, niet alleen omdat het festival niet groot genoeg is, maar ook omdat bedrijven minder willen/kunnen investeren.

3.6 Ambities & aanpak verwerving particuliere middelen

Vanwege de terugtrekkende overheid uit de culturele wereld moet een gedeelte van de financiering elders worden betrokken. Stichting Multiplex is druk bezig met een traject om meer eigen inkomsten te genereren; dat is een proces dat niet direct spectaculair meer inkomsten oplevert, maar wel in de loop van de jaren steeds meer vruchten af zal werpen. De vier mogelijkheden zijn:

1. Inkomsten uit het festival verhogen.

Dat kan op diverse manieren, zoals het uitbreiden van de markten, of de bezoeker langer op het festival te houden, zodat de baromzet stijgt. Vandaar de dj's die tot 22.00 uur doorgaan. Een verbod op het meenemen van eigen drank is geen optie, omdat dat indruist tegen een cruciaal aspect van het Festival: de laagdrempeligheid en de ontspannen sfeer. Speerpunt is om bezoekers te doordringen van het belangrijk om drank en eten op het festival te kopen, omdat dat ten goede komt aan het (behoud van) het festival. Deze lijn is ingezet, ook via kanalen als Facebook en de site. Ook zou merchandise een bron van inkomsten kunnen zijn, zeker als extra lokkertje voor Houtvriendjes (zie onder punt 4 hieronder).

2. Fondsen (nationaal en lokaal).

De druk op de cultuurfondsen neemt alleen maar toe. Met een sterk programma wil Houtfestival toch aanspraak blijven maken op deze subsidies. Vanwege het streven naar verduurzaming van het festival kunnen wellicht ook subsidies aangevraagd die dit mogelijk maken. Hierbij valt te denken aan SBOS, en het Rabobank Duurzaamheidsfonds. Aandachtspunt is om ervoor te waken dat de culturele factor, die de kern vormt van het festival, niet ten koste gaat van nadruk op duurzaamheid en andere niet-culturele doelstellingen.

3. Sponsoring.

Verreweg door alle overheden de meest gepropageerde mogelijkheid om extern geld te werven. Dat is leuk als je een erg groot festival bent of een erg commercieel festival (wat vaak samen gaat). Het Houtfestival is echter geen van beiden. Al enkele jaren wordt gezocht naar grote commerciële sponsors. Het blijkt dat het voor een festival van deze grootte bijzonder lastig is om grote sponsors te werven, aangezien het bezoekersaantal en het bereik (te lokaal/regionaal) te laag is. Daar komt bij dat het Houtfestival nauwelijks groter kan groeien omdat de locatie dat niet toelaat. Materiaalsponsoring is wel al standaard procedure voor het festival, en ook is er weer contact met de lokale RABObank die vanuit haar achtergrond als lokaal georiënteerde organisatie mogelijk het festival wil ondersteunen.

4. Particuliere giften

Een andere route die is ingestoken is die van de particuliere sponsors, de zogenaamde Houtvriendjes. Dit is in 2011 gestart, zowel op het festival als via de site. De inkomsten zijn gegroeid van 911 euro in 2011 tot bijna 4.500 euro in 2015. De komende jaren moet er actief campagne worden gevoerd ruim voor, tijdens en direct na het Houtfestival. De ambitie is om het aantal Houtvriendjes minimaal wederom te verdubbelen.

4 Planning

De planning is als volgt:

Nov 2015- feb 2016	Aanvragen subsidies, contacten met RaboBank
Januari 2016	Contouren programmering Mobiliseren vrijwilligers en samenstelling teams
Maart-april 2016	Inventariseren financiën, vaststellen programmering
April 2016	Eerste persberichten
Mei 2016	Vorbereidingen productie (markt, infrastructuur, techniek) Vastleggen artiesten Follow up persberichten

Begin juni	Realisatie drukwerk
18 juni	Intensivering pr campagne
19 juni	Houtnacht
19 juni	Houtfestival
September-oktober	Evaluatie en verantwoording